

DEBRECZEN

A DEBRECZENI FÜGGETLENSÉGI PÁRT HIVATALOS KÖZLÖNYE.

Megjelen minden nap reggel.

ELŐFIZETÉSI ÁRAK:

Helyben: Félévre 6.— K. Negyedévre 3.— K.
Vidéken: „ 9.— „ „ 4.50 „

Főszerkesztő:

Dr. VARGA LAJOS.

Felolós szerkesztő:

SZATHMÁRY ZOLTÁN.

Egyes szám ára 4 fillér.

SZERKESZTŐSÉG ÉS KIADÓHIVATAL:

Arany János-u. 2. sz. Telefon 412.

A vidéki színészet érdekében.

Csak rövid ideje, hogy a színügy átkerült a belügyminisztériumból a vallás- és közoktatásügyi tárcahoz, (amely nálunk a szépművészetek minisztériuma is) és máris tapasztalhatjuk, hogy a magyar színügy új gyámja komolyabban veszi a magyar színpadok sorsát, mint a belügyminisztérium, ahol ez a fontos ügy anyagilag is, de főleg erkölcsileg csak tengődött. A kultuszminiszter azon kezdte a dolgot, hogy minden vidéki színigazgatótól beköveletelte a műsort és a könyvkivonatát. Ezzel annak adta tanujelét, hogy függetlenül a vidéki színügyi bizottságoktól, amelyek a legtöbb helyen csak aféle tessék-lássék munkát végeznek, ő maga akar felügyelni — nem színleg, de tényleg — a magyar színpadok anyagi és erkölcsi javaira. Több, mint bizonyos, hogy a fölterjesztett műsorok nem nyerték meg a kultuszminiszter tetszését. A magyar kultúrának ez a kiválóan illusztris képviselője és mentora, elképedt és joggal képedt el a magyar színpadok degenerált izlése és erkölce fölött. Hiszen magunk is, de maga a közönség is, amely pusztán unalomból és fővárosmajmolásból támogatja a színpad trágár irányzatát; jobb meg-

győződésében, tisztultabb énjében pirul azért, amit a színpadon lát és megdöbbenve kérdi minden színpadi újdonság után, hogy elértük-e már a közszeméremserítő színpadi pornográfia határát? Ugy látszik, nem értük még el a színpadi gyalázatoságok non plus ultráját. Ettől tart nyilván a kultuszminiszter is, aki utasította a vidéki színészet országos felügyelőségét, hogy közölje az összes vidéki színigazgatókkal ama elhatározását, hogy csak az részeshülhet jövőre állami támogatásban, aki nem adhatja elő a fővárosi magánszínházak trágár obscönitásait.

Ez az elhatározás üdvös is, szükséges is, de a forma, amelyben közreadottat megfogja ölni a lényegét. Ezt alább részletesen is megakarjuk világítani.

Alapigazság ugyebár az, hogy máról-holnapra nem javulnak, még csak nem is szelidülnek a társadalmi erkölcsök. Nemo fit casu bonus — mondja a latin példaszó és hozzát teszi — virtus utendum est. Mármost, ha a kultuszminiszter ráparancsol a vidéki színpadokra, hogy ne vegyék föl műsorukba a fővárosi trágárságokat, akkor eltűnt a most — sajnos — legkeresettebb árucikkeiktől, amelyeknek hiányában meg fog csappanni a közönség érdeklődése, következésképp a színházak bevétele. Ily körülmények

között jobb üzletnek fog kinálkozni a disznóságok műsoron tartása, mint a pályázat a kultuszminiszter segélyére. Az lesz tehát az eredmény, hogy az élelmesebb színigazgatók le fognak mondani az államszegélyről, de még fokozottabb mértékben fogják adni a trágárságokat, amelyek többet hoznak a konyhára, mint amennyivel az állam egy-egy színigazgatót segélyezni tud.

A kultuszminiszter kiadott rendelkezésében tehát helyes és üdvös a szándék, de helytelen maga az a mód, az a hirtelen erőszak, amelylyel a nehéz kérdést ott fönt ketté akarják vágni.

Szerintünk a rosszat tiltani anynyi, mint megparancsolni, hogy a színpadok ama helytelen irányba törekedjenek. Éppen ezért nem a tilalomra kellett volna magát a kultuszminiszternek eltökélnie, de módot találni ahoz, hogy a jót, a nemeset megtudja kedveltetni a vidéki színigazgatókkal. A jelenlegi, cenzurátlan szubvenciórendszer mellett is nagy eredményeket lehetne elérni, ha külön jutalmakat juttatna a kultuszminiszter azoknak a színigazgatóknak, akik: 1) minden hónapban egy klasszikus tragédiát iktatnak a műsorukba; 2) akik minden ünnep- és vasárnapon (délután, vagy este) népszínművet adnak; akik a fővárosi tantime-rendszer

A vészharang.

— A „Debrecen“ jogositott fordítása. —

Ira: Andrejev Leonid.

I.

Azon a forró, vészhozó nyáron minden égett. Egész városok, falvak és hegysek állottak tűzben. Erdő, mező nem szolgált ellene védelmül; megadással gyuladt ki meg a védtelen erdő is és mint egy vörös abrosz terült a tűz a kiszáradt rétekre. Egy félreeső faluban megöltek egy aggastyánt, ki nem tudta megmondani hová megy és később a megölt felett sirtak az asszonyok és sajnálkoztak ősz szakálán, mely a sötét vértől összoragadt.

Azon a forró szerencsétlen nyáron egy földbitokos házában laktam, számos öreg, ifjú nővel vegyest. Nappal — munkaközben — keveset gondoltunk a tűzre, de az éj beálltával mindig elfogott a félelem. Urunk gyakran utazott a városba; ilyenkor egész éjjel virrasztottunk s félénk éberséggel jártuk be az uradalmat. Egy alkalommal egy fal hasadékából világosság sugárzott elő. Az ég volt, de mi már tűznek véltük és az asszonyok sikoltva és segítségért esedezve menekültek hozzám, ki magam majdnem gyermek voltam.

A sötét éjszakákon gyakorta keltem fel forró, szédült fekhelyemről és az ablakon kikuszam a kertbe. Égboltot láttam, de nem esendes, sötét, éjszakai égboltot; rózsás volt az is, mint maskor s em nappal, sem éjjel.

A hatalmas hársak emberekként állottak, komolyan és szorongó várakozásban. Természetellenesen veresedett az ég és bíboros fényben világított rajta az alatt égő föld vészjelentő fnye.

Messze mögöttem a szorongva távolba néző házat éreztem, telve ijedt emberekkel, köröttem az örködő hársak tolongtak és előttem ringott hangtalanul a rózsás vorosság, melyhez hasonló nincs sem éjjel, sem nappal soha.

S minthogy nem szabadon terült el előttem, hanem csak a fakon keresztül csillámlott felém, még érthetlenebbnek tűnt fel szememben.

II.

Éj volt s én nyugtalanul szenderegtem, mikor egy tompa, szakadozott hang — mely mintha a földből tört volna elő — hatolt fülembe, lopódzott agyamba s mint egy másik hang tódult — épp oly tompán és röviden s fejem nehéz volt és sajgott, mintha forró, ólomcseppek estek volna rá. E cseppek, mindig gyorsabban és sűrűbben követve egy-

mást, furták és égették agyamat, míg végre sűrű záporrá változtatva, fejemet szakadozott, éktelen hangokkal tölték meg:

— Baml... Baml... Baml... — zugta a távolban valahol egy Hatalmas, egy Erős, egy Turelmetlen.

Kinyitám szememet és csakhamar tisztában voltam vele, hogy a hang a vészharangé és hogy a közeli falu ég. A szoba sötét az ablakok csukva, de előttem egy rémlett, mintha a félelmes hang a szobát butoraival, képeivel és virágaival együtt az utra vitte volna ki s én nem érzem már a falakat, nem éreztem többé a szoba menyezetét.

Nem tudom, hogy öltöztem fel, nem tudom, miért rohantam egyedül ki, mért nem a házbellekkel, tán ők felejtettek el, tán én nem gondoltam rájuk. Tompán és szakadoztalanul hangzott a vészharang, mintha a hangok nem az átlátszó levegőn hatolnának át, hanem a föld sűrű tömege lökné ki őket — és én rohantam ki.

Fejem felett az ég rózsás fényében elhalványultak a csillagok s a kert felett valami sajátos fény ragyogott, melyhez hasonló nincs sem nappal, sem a fenséges holdas éjeken. De amint a kerítéshez értem, valami ríktó vörös, forrongó, kétségbeesetten tomboló csillámlott szövevényén keresztül. Tisz-

mellett eredeti darabokat hoznak színre; akik operaelőadásokat kultiválnak. Ez megfelelő módja a purifikálásnak, de nem egyszerű tilalom, amely Thália egyházában is megtehető a skizmát, a szakadást, amely a bajnál is nagyobb baj lehetne. Mindenesetre örömmel üdvözljük a szinpadok purifikálásának első, most megnyilvánult nemes szándékát, de tartunk tőle, hogy maga a tilalom ösztönző lesz és akkor kívánt eredmény éppen elmarad.

L. K.

Politikai hírek.

Készül a revízió.

Főrend vagy képviselő Csernoch?

— Saját tudósítónktól. —

Budapest, február 7.

Az a kevés képviselő, aki Budapesten van, rendkívüli érdeklődéssel kíséri most a bécsi híreket. Itt Budapesten egyetlen témája van a politikának: a házszabályrevízió. Főképp a disszidensek foglalkoznak vele, akiknek tudvalevőleg megígérték, hogy a parlamenti szünet alatt összehívják ebben a tárgyban az újabb pártközi konferenciát.

Ennek idejét még nem állapították meg. De újabb az a hír terjedt el, hogy az intézkedések enyhébbek lesznek, mint ahogy először tervezték. Az új tervezet egyébként a belügyminisztériumban készül és hír szerint már gróf Andrássy Gyula belügyminiszter előtt van.

Főrend vagy képviselő?

Csernoch János, az új esanádi püspök tudvalevőleg nem mond le képviselői mandátumáról, bárha, mint püspök, joga lenne a főrendházban ülni.

Eppen ezért a főrendház tegnapi ülésén az elnöklő Dessewffy Aurél gróf így szólt:

— A főrendház Csernoch János ki-nevezett esanádi megyés püspök nevének a főrendek jegyzéke II. rovatába leendő felvételét azzal határozza el, hogy miután nevezett püspökre nézve még nincs tisztázva, hogy törvényhozói jogát mint képviselő, avagy mint főrendházi tag fogja-e

gyakorolni, azok sorába, akik főrendházi tagsági jogukat tényleg gyakorolhatják, ez idő szerint még nem vehető fel.

Ez a nyilatkozat elég világos. Mind a mellett a hivatalos lap mai száma így publikálja Csernoch főrendi tagságát:

A főrendház 1908. évi február 6-án tartott 32. ülésében az igazoló bizottság jelentése alapján Csernoch János esanádi püspök nevét a főrendek jegyzékébe beiktatta, ami az 1885. évi VII. törvények alapján újjonnan szervezett főrendház ez idő szerinti tagjairól készített a „Budapesti Közlöny” 1908. évi 123. számában közzétett jegyzék kiegészítésül ezennel közzétételik.

A hivatalos lap szerint tehát Csernoch minden feltétel nélkül beiktattatott a főrendek jegyzékébe: ép úgy, mint Rauch báró horvát bán, kiról hasonló kommunikét közöl a hivatalos lap. A közjogi labirintusban nem járatos emberek most aggódva kérdik, micsoda tulajdonképpen a esanádi püspök: rendes főrend, rendkívüli főrend, vagy képviselő?

Városháza és vármegye.

Uj joggyakorok. Weszprémy Zoltán főispán Budaházy Jenőt díjtalan joggyakorokká nevezte ki.

A fogyasztási adók átengedéséről. Pécs városa átiratot intéz a képviselőházhoz, melyben a fogyasztási adóknak a városok részére való átengedését kéri. A feliratot pártolás végett Debrecen városához is megküldte.

A bejelentő hivatal elhelyezése. Városszerte általános volt a panasz, amiért a bejelentő hivatal mostani bűzös, egészségtelen, ronda helyiségébe helyezték el. A város tanácsa nem is fogja tovább mostani helyiségében a hivatal megtartani, hanem — mint értesülünk — elköltözteti a bejelentő hivatal. Két alkalmas helyiségről is van szó. Az egyik a Széchenyi-utcai Antal-féle ház lenne, a másik pedig a Csokonai-házban levő Gönczy-egyesület helyisége. Ez esetben a Gönczy-egyesület kerülne az Antal-féle házba. Ez utóbbi hely megfelelőbb volna a bejelentő hivatalnak célszerűségi szempontból, mert egy házba kerülne a belvárosi rendőrkapitánysággal. Különböznél pedig a bejelentő hivatal örökös költöztetésével kapcsolatban felmerülhetne már egyszer komolyan a rendőrségi palota.

Ajánlat utépitésre. Hajdúvármegye pályázatot hirdetett a bősörmény—ujfehértói törvényhatósági ut kiépítésére. A pályázatra tíz ajánlat érkezett be az alispáni hivatalhoz.

A városszabályozás a közgyűlés előtt. A városszabályozási terv végleges kidolgozásával már elkészült a terv fáradhatatlan munkása, Aczél Géza főmérnök, aki azt legközelebb a jog- és pénzügyi bizottság elé fogja terjeszteni. Ha a bizottság rövidesen el fog készülni a javaslat letárgyalásával, úgy a városszabályozási terv még a márciusi közgyűlés elé fog kerülni s így mihamar birtokában leszünk e nagyfontosságú munkálatnak, mely jó időre megszabja a városrendezés munkájának irányát.

A portugál király a parlamentárizmusért.

Franko Párisba szökött.

Tovább, tovább.

— Fővárosi tudósítónktól. —

— február 8.

Lisszabon, február 7. Carvalho, a Franco-kormány pénzügyminisztere elhagyta Lisszabont.

Lisszabon, február 7. A szombati merénylet folytán tartott házkutatások alkalmával letartóztatottak közül csak azokat tartják fogva, akik az anarchista törvény ellen vétettek.

Lisszabon, február 7. A hivatalos lap Amaral miniszterelnökhöz intézett királyi kéziratot közöl, a melyben a király kijelenti, hogy azt kívánja, miszerint a királyi udvarnak csakis a parlament által megszavazott anyagi eszközök álljanak rendelkezésére.

Madrid, február 7. Franco és családja Párisba utazott. Madridban Franco nem fogadott senkit.

Sevilla, február 7. Alfonz király este Madridba utazott, hogy szombaton a portugál király és trónörökös lekiüdvéért tartandó misén részt vegyen.

Lisszabon, február 7. A három republikánus képviselőn kívül Borges és Chargas

tán és érthetően hallatszottak a hangok s örült sietséggel értek hozzám, mintha izzó kövek zápora lettek volna.

Bam!... Bam!... Bam!... Örjögő sietséggel hajszoltak egymást előre, az erősek utóérték a gyengébbeket és mindnyájan együtt nyomultak a földbe és furták keresztül az eget. Hihetetlennek látszott, hogy felséges, kétségbeesett hangokat a templom harangja hallatja, mely oly kicsiny és gyöngéd, oly csendes és szelid, mint egy rózsaszínruhás kis leány.

Elbuktam és a kiszáradt föld göröngyeibe kapaszkodtam, melyek kezeim között szétporladtak, majd felkeltem és szaladtam tovább és elém siettek a vészharang segítségért esedező hangjai és a tűz. Már hallható volt a fa ropogása, melyen a láng rágódott és az emberek sokhangú ordítása, a bennünk uralgó iszonyat és kétségbeesés hangjaival és ha elnémult a lángok kigyósziszése, az éj csöndjén át egy hosszan nyújtott, jajgató hang hallatszott: az asszonyok üvöltöttek és páni rémületben ordítottak a barmok.

III.

Végigszaladtam a part hosszában, mögöttem szaladt fekete árnyékom és ha a víz felé hajoltam, hogy fenekét vizsgáljam, a sötét mélységből egy lángoló ember képmása meredt rám; arcanak dult vonásain, szerte kószált haj: n alig ismertem magamra.

— Mi lesz ebből? Istenem! — siránkoztam és szétártam karjaimat.

És egyre hívott a vészharang. Már nem könyörgött — mint egy ember kiáltott, siránkozott és jajgatott. A hangok elveszték ritmusukat, gyorsan tödultak egymás után, minden utóhang nélkül, elhalva, majd újra támadva.

Ismét a víz felé hajoltam, mikor tükörképem mellett egy másik, lángoló, magasra felegyenesedett és rémületemre mégis emberhez hasonló képet láttam.

— Ki van itt? — kiáltottam és körülnéztem. Szorosan vállam mellett egy ember állott és néman szemlélte a tüzet.

Arca halvány és friss, még be nem száradt vér tapadt arcán és csillogott a tűz fényében. Egyszerűen volt öltözve — parasztruhában.

Tán itt állott már, mikor jöttem, tán később érkezett, de én nem vettem észre és nem tudtam, kicsoda.

— Ég! — mondá, anélkül, hogy tekintetét elfordítaná a tüztől.

Tágra nyílt és üveges szemében különös tűz égett.

— Ki vagy? Honnan jössz? — kérdeztem. — Hisz véres vagy.

Hosszu, keskeny ujjaival megérintette arcát, megnézte kezét és ismét a tűzre bámult.

— Ég! — ismétlé, anélkül, hogy rám figyelne, — minden ég.

— Nem tudod, hogy mehetnék oda? — kérdeztem, mialatt kisse odébb álltam tőle. Ugy rémlett, mintha egyike volna azon örülteknek, kik e vészhozó nyáron oly nagy számban mutatkoztak.

— Ég! Oho—ho—ho! — kiáltott és kacagott, mialatt fejét rázta és barátságosan rám nézett.

— Te örült! — kiáltottam rá, de ő mindegyre hangosabban és vigabban éneklé:

— Bam!... Bam!... Bam!...

Ő nevetgélve énekelte és ringatta fejét és üveges szemében visszatükröződött a tűz. Félelmesebb volt, mint maga a tűz és én elfordultam tőle és szaladtam a part hosszában. De alig tettem néhány lépést, midőn szertelobogó ruhában hangtalanul tünt fel mellettem alakja.

Hallgatagon, mint én, szaladt hosszú léptekkel, melyek nem ismerték a fáradságot és hallgatagon szaladtak mellettünk setét arnyaink a felszántott mezőkön át.

Halálos kínok között nyögött és jajgatott a harang, mint egy ember ki nem számít már segítségre és kinek számára nincs már remény.

És hallgatagon futottunk a sötétségben és mellettünk gunyolódva szaladtak setét arnyaink.

republikánus újságírókat is szabadlábra helyezték. Monis és Feixeira diszidenseket este bocsátják el.

A köztársaságiak kijelentései.

Madrid, február 7. A Portugáliából érkező jelentések még mindig nem adnak tiszta képet az ország állapotáról. A nép ugylátszik közömbös és türelemmel várja a további fejleményeket, de a politikai körök annál izgatottabbak. A Munds jelentése szerint a látszólagos nyugalom dacára az egész ország forrong, zavargásoktól tartanak és alapos a gyanu, hogy azokon a hadsereg és a tengerészet is részt fog venni. A köztársasági párt részéről emlékeztetnek arra, hogy Ferreirát, a jelenlegi minisztereinek egy zendülés alkalmával, mely két portugál hadihajón kitört, azt az ígéretet, hogy a zendülőknél meg fog kegyelmezni, nem tartotta meg.

Ugyan-e jelentés szerint Portugáliát tényleg a köztársasági párt lázította fel Franco és a király ellen, ezzel szemben azonban a köztársasági párt vezérei elhárítanak a párttól minden felelősséget, hanem azt mondják, hogy a diktatura forralta fellépésével mindaddig a szenvedélyeket, míg ez a forrponthoz érve a királygyilkosságot előidézte. Egy másik köztársasági vezér kijelentette, hogy a köztársasági pártnak egyáltalán nem célja az, hogy az országnak még több szenvedést szerezzen, hanem békés megoldásra törekszik.

A királyné.

Lisszabon, február 7. Amália királyné ma reggel a ravatalos terembe ment s férje, meg a trónörökös koporsója előtt imádkozott. Imáját végezvén tanácskozássra vonult a miniszterelnökkel, aki arra kérte, hogy óvja egészségét. A miniszterelnök jelentést tett ama intézkedésekről, amelyeket a temetésre érkező fejedelmi vendégek biztonsága érdekében fogantatott. A nép közönyössége általános csudálkozást kelt. Mintha semmi sem történt volna, úgy viselkedik.

Madrid, február 7. A rendőrség két anarkistát tartóztatott le, akik Oportóból érkeztek ide. Azt hiszik, hogy hamis nevet mondtak be.

Madrid, február 7. A rendőrség nyomára jött, hogy Franco megöletésére összeküvök emberei közül többen követék Francót Párisba.

Franco bujdoklása.

Madrid, február 7. Franco az elüzlött portugáliai diktátor tegnap délben ideérkezett. Franco utközben elhagyta az autómobil, melyen Lisszabonból elutazott és egy közbeneső állomáson a postavonatra ült, mellyel tegnap délben Madridba érkezett. Franco a pályaudvarról a de la Pax szállodába hajtatott, hol megparancsolta a személynéznek, hogy senkit se bocsássanak be hozzá. A szállodat, melyet hírlapírók és fényképészek ostrom alá fogtak, a detektivek egész serege őrzik. Franco ma a déli expresszvonattal továbbutazik. Franco, aki a felesége és fia kíséretében érkezett ide, sápadt és kimerült, meglátszik rajta, hogy a legutóbbi napok izgalmai mennyire megviselték. A pályaudvaron Franco megvárta, míg az összes többi utasok kiszállnak és eltávoznak és csak amikor a

pályaudvar már egészen üres volt, szállt ki családjával a vonatból. A pályaudvarról Franco számos detektív és rendőr kíséretével ment a szállodába, hol hamis nevet irt be a szálloda könyvébe és hogy interviókra rákényszerítsék igazi neve alatt a hírlapírók félrevezetésére leveleket és táviratokat hagyott hátra. Franco csak a portugál követet fogadta, ki erre a királyi palotába hajtatott.

Öngyilkos vendéglős.

A hitelezői miatt.

— február 8.

(Saját tudósítónktól.) Az Andrássy-uti Kass-féle vendéglő tulajdonosa tegnap öngyilkosságot kísérelt meg. Mellbe lötte magát, de felesége félreütötte a fegyvert és csak ennek köszönhetően Kass, hogy a lövés nem ölte meg. Igy is sokkal súlyosabb a sérülés, mint a lapok írják, de nem életveszélyes.

Kass Béla tragédiájáról sokat beszélnek vendéglősi körökben, az öngyilkossági kísérlet nagy és kínos feltűnést keltett, mindenkinek az a véleménye, hogy Kasst a halálba üldözték és azt a véleményt megerősítik Kass hátrahagyott levelei, amelyekben egyes embereket megvádol.

A levelek tartalma nyilvánosságra került. A levelek közül egyike a legérdekesebbeknek az, melyet a Dreher-féle söröző igazgatójának Eich Ferencnek irt.

A Drechsler-féle üzletet Kass két évvel ezelőtt vette át, a már akkor rossz üzletért óriási összeget fizetett, amelyhez a Dreher-féle sörgyár, illetve annak vezetője Eich 100,000 koronát adott kölcsön néki. Abból Kass eddig 80,000 koronát lefizetett és dacára annak, hogy a hátralékos 20,000 korona tartozás nem volt határidőhöz kötve és most egyáltalán nem lett volna esedékes, Dreherék követelésüket erőlyesen visszakövetelték és Kasst perelték. Ugyancsak bajba került egy másik söröződe, a Polgári söröző miatt.

Kass többi hitelezői is türelmetlenkedni kezdtek és a csőd most már elkerülhetetlen volt és a Dreher-féle söröző Kass hitelezőtől 4700 koronáért megvette az üzletet.

Az üzletet a mai napra ideiglenesen be akarták zárni, azután új vendéglősnek adták volna át, akivel már tárgyaltak is és ez keserítette el annyira Kasst, hogy az öngyilkossági kísérletet elkövette.

Amikor magához tért, határozottan mondotta:

— Most nem sikerült, de sikerülni fog legközelebb.

A zsebében talált levelek a legnagyobb elkeseredés hangján vannak megírva, különösen az ügyvédjének, dr. Urgehly Sándornak irt levél. Ebben hitelezőit hiénáknak, uszorásoknak nevezi, akik halálba kergettek.

A Kass-féle öngyilkossági kísérletnek előreláthatólag folytatása lesz.

Szélhámos fiatalember.

Eladott ékszerek.

Honnan vette azokat?

— február 7.

(Saját tudósítónktól.) Nagyon rejtelmes ügyben folytat nyomozást a debreceni rendőrség. Keresnek egy fiatalembert, aki tegnap délelőtt több ékszert adott el potom árért és a pénz felvétele után sietve és nyomtalanul eltűnt. Nem tudja senki sem, hogy kicsoda, hogy honnan vette az ékszereket, de a körülményekből ítélve a jelzett fiatal ember szélhá-

mos s az ékszerek nem egyenes uton kerültek birtokába.

Az eset részleteiről tudósítunk a következőket jelenti:

Tegnap délelőtt 9 és 10 óra között egy 18 év körüli elegánsan öltözködő fiatal ember állított be Braun Mózes csapó-utcai lakos lakására. Valami érthetetlen nevet mondott, olyan bemutatkozás félet produkált, majd így szólt:

— Nagy pénzzavarban vagyok és szívesen eladom önnek ezt a pár ékszert. Tessék megszerezni s aztán az arra vonatkozólag megegyezhetünk.

Braun Mózes átvette a kínált ékszereket. Gyönyörű két darab volt. — Gyémántokkal, briliánsokkal pazarul kirakott brosch-tűt kínált a rejtélyes fiatal ember. Braun látta, hogy értékes, drága darabok s nem is remélte, hogy megveheti. De azért mégis megkérdezte látogatóját:

— Mennyiért adná el ezeket nekem?

— Tizenöt koronáért! — volt a felelet s Braun nem tudta mire vélni, hogy ily csekélységet kérnek tőle két egész vagyont érő ékszerdarabért.

Ránézett a fiatal emberre s mikor viselkedésében semmi gyanusát sem talált, azt hitte, hogy bizonyára nincs tisztában az ékszerek értékét illetőleg. Elkezdett hát alkudozni, hátha olcsóbban is megkaphatom, — gondolta, de a fiatal ember nem akart engedni; Hosszas alkudozás után azonban mégis megegyeztek s Braun a két ékszerért kifizette a kialkudott árat, — tizenkét koronát. A fiatal ember zsebre tette a pénzt és azzal eltávozott.

Ekkor azonban elárulta magát. A pénzt ugyanis — amit Braun eléje olvasott — ideges izgatottsággal tette zsebre, majd egy hirtelen ugrással kün termett az ajtón és gyors futással távozott az udvaron keresztül ki a kapun.

Braunnak, a szerencsés vevőnek nem tetszett a fiatal ember különös viselkedése. Azonnal gondolkodóba esett s az a gyanu érlelődött meg benne, hogy a fiatal ember bűnös uton jutott az eladott ékszerek birtokába.

Nem akart az orgazdaság esetleges gyanujába keveredni. Magára öltötte hát egy-kettőre téli felsőjét s elment a rendőrség bünyügyi osztályára. A rendőrségen Harmathy biztos előtt elmondta az egész esetet, átadta a megvett ékszereket s most már nagyon sajnálta, hogy egy jó vásár reményében 12 koronát kiadott.

A rendőrség jegyzőkönyvet vett fel az esetről s mivel nagy a gyanu, hogy a két brosch-tűt valami nagyobb szabású szélhámos árusította el, megindította az eljárást. Majd a vizsgálat során fog kitűnni, hogy ki az ékszerek jogos tulajdonosa és hogy miként kerültek azok a rejtélyes fiatal ember kezei közé.

Színház.

MŰSOR:

Szombaton: Nap és Hold operette "B." bérletben.

Vasárnap délután: Cserelányok operette bérletszünetben.

Vasárnap este: Milliárdos kisasszony operette kis bérletben.

Hétfőn: Virágos csónak szimű "C" bérletben.

* **Nap és hold.** Ma megismétli társulatunk a kedden oly szép sikert elért Nap és hold operettet, melyben a főbb szerepeket: Lónyai Piroska, Zsigmondy Anna, Fehér Olga, Polgár, Horváth, Boda stb. adják; ezenkívül részt vesz az egész énekes személyzet.

* **Vasárnapi előadások.** Vasárnap délután a csuörtökön adott Janeite operette és a Tundérlak magyarhonban népszimű kerül előadásra. Az előbbi darabban Lónyai, Ternyei, Bécezy és Talián vesznek részt. A Tundérlak magyarhonban főszereplői: Zilahyné, Szabó Irma, Báthory, Árkosy, Horváth, Bécezy és Talián stb.

* **Előkészületben van most a Magyar színház kedves bohósága Gretchen s ezzel párhuzamosan próbájak Prém József kitűnő írónk 100 arannyal kitüntetett sziművéből a Helikoni ünnepből. Mindkét darab a közel napokban kerül előadásra s élénk érdeklődéssel várja a közönség azok bemutatóját.**

VILLAMOS SZÍNHÁZ.

Az Uranus mai új műsora. 1. Titokzatos szépség (bohózat). — 2. Utazás Braziliába (természetes fölvetel). — 3. **Egy napos szerelem a Rivieran** (dráma). — 4. Egy nyugalmazott tábornok elbeszélése (bohózat). — 5. **Kutya-cabaret** (bohózat). — 6. **Téli sportok Svédországban.** — 7. **"Kaiser Wilhelm" pancél-hajó, tengeresz gyakorlat** (eredetei fölvetel). — Műsorváltozás fenntartva. Előadások: este 6, 7, 8 és 9 órakor. Helyárak mint rendesen. Holnap, vasárnap teljesen új műsor. — Itt először: **"Dráma a nyílt tengeren"** (szenzációs dráma). Azonkívül rendkívül érdekes folytonos újdonságok.

Az Uranus-színház tegnapi új műsora a saison legsikerűsebb újdonságaitól van összeállítva. Az igazgatóság, mint újabban észrevesztük, nagy gondot fordít különösen a természet után készült eredeti és utazási, szóval az ismeretterjesztő külföldi látványosságok bemutatására. Tegnapi műsorban is hat szébbnél szébb kép között, kivéve a "Kutya-cabaret" pompás, mulattató jeleneteit, egy sziműpadi fölvetelt találunk, de az is igen jó bohózat, melynek címe: "Egy nyugalmazott tábornok elbeszélése", — a többi mind természet után készült gyönyörködtető fölvetel, mit az urali közönség leginkább is kedvel. E kitűnő műsor még csak ma látható, melynek legszebbje az "Egy napos szerelem".

Rablógyilkos férj.

Kirabolta a feleségét.

Rablótámadás az országuton.

— február 8.

(Saját tudósítónktól.) Borzalmas bünesetet, egy még borzalmasabb családi drámát derített fel a derecskei csendőrök erélyes vizsgálata.

Megirtuk a napokban, hogy Kardos Gyuláné fiatal derecskei asszony hétfőn a kora reggeli órákban gyalogszerrel igyekezett Szovát községbe. Szováton vásár volt

és ott akart megtakarított pénzecskéjén kisebb bevásárlásokat eszközölni.

Amint a havas uton, az erős hófuvással küzködve haladt Szovát felé, az árokból hirtelen csak egy ember ugrott eléje:

— Add ide a pénzedet, mert különben agyonlőlek! — kiáltotta az asszonyra támadva.

Az asszony első rémületében kiáltani sem tudott, de aztán felébredt az életkedve s erélyesen védekezett az ember támadása ellen, aki ütlegelni kezdte.

Mikor az ember látta, hogy nem boldogul az asszonnyal, revolvért rántott elő és gyors egymásutánban ötször lőtt rá. Mind az öt golyó súlyos sebeket ejtett az asszonyon, sőt az egyik golyó a nyakszirijét is keresztül lőtte. Az asszony a lövés után véresen, eszméletlenül bukott az országut havába.

A rabló kirabolta az eszméletlen asszonyt és futva hagyta el borzalmas tettének sziműhelyét. A vásárosok később rátaláltak, nagy nehezen eszméletre térítették s hazavitték Derecskére.

Az esetről azonnal tudomást szerzett a csendőrség és nyomban bevezette a legerélyesebb alapokra fektett vizsgálatot.

A vizsgálat és az azzal kapcsolatos nyomozás szenzációs eredménnyel járt. Kiderítették pedig a csendőrök a következőket:

Kardos Gyula lakodalma napjától rossz viszonyban élt a feleségével. A férfi folyton részegeskedettsmámoros fővel folyton pénzt kért az asszonyától. De az asszony nem akart neki adni s a férfi ilyenkor mindig elkergette a háztól. Mikor aztán kijózanodott elment az asszonyért s hazahozta újból. S ez a játék folyton megismétlődött.

Igy történt ez vasárnap este is. A férfi részeg volt, késő éjjel jött haza s követelte az asszonytól, hogy megtakarított pénzét adja elő. Mikor ezt megtenni nem akarta, elkergette az asszonyt, aki Szovátra ment azonnal, hogy ott bevásároljon.

Férje az uton utána ment, majd eléje került és — kirabolta az asszonyt, a saját feleségét. Mert ő volt a támadó rabló, ő lőtt rá a feleségére.

A csendőrök megtalálták Kardos házában a revolvért is, melyből 5 golyó hiányzott. A gyilkos férjet elfogták a csendőrök s ma beszélik az ügyészség fogházába. Az asszony súlyos sérüléseit odahaza ápolják.

Mindennap korán reggel megjelenő lapunk előfizetési ára egy negyedévre 3 korona. Megrendelhető Arany János-utca 2. szám, Hungári épület, földszinta 2 ajtó.

Megint a pálinka.

Két alkoholista tragédiája.

Az egyik meghalt, a másik megőrült.

— február 8.

(Saját tudósítónktól.) Az elmúlt napok majdnem mindegyikén egy-egy alkoholista tragédiájáról kellett beszámolnunk olvasóinknak. S most ismét ez a közeleenségünk. De tegnap kivételesen nem egy, hanem két szerencsétlen emberen mutatkozott az alkohol rémes, pusztító hatása. Az egyik itt Debrecenben meghalt, a másik Püspökladányon megőrült.

A két tragédiáról a következőket jelentjük:

Pár évvel ezelőtt dús gazdag ember volt Stuller Béla debreceni lakos. 72 000 koronát ért meg a vagyona s ugyancsak gondi alan életet biztosíthatott volna neki. De ő nem törődött a holnappal, csak a jelen örömeinek élt. Könnyelmű, léna embernek ismerték, aki nem törődik semmivel, csak a saját énjével.

De azzal aztán urali módon bánt. Nem sajnált, nem vont meg magától semmit. A pompás lakomákat borral öntötte le s ivott-ivott, amíg csak bírta. Ez az életmód elvitte a vagyont, dolgozni kellett nehéz, keserves napszámiban, kevés volt a szerzemény s így aztán csak közönséges, komisz pálinkára tellett.

Itta azonban ezt is szorgalmasan. Az egykor gazdag ember teljesen elzüllött. A Homok-utcai kocsimákat kereste fel nagy szeretettel s ott is érte utol tegnap reggel végzete. Amint tegnap az egyik kocsmában pálinkát kért, azt már nem tudta kiinni. Amíg a kocsmáros töltötte, ő összeesett és meghalt. Holttestét a kórházba vitték.

Püspökladányon történt a másik eset. Az alkoholnak ottani áldozata is jobbmódu ember volt valaha Lakatos Benjáminnak hívták és az utóbbi időben közönséges csavargóvá züllött.

A sok pálinka annyira meggyengítette idegeit, hogy tegnap délután dühöngeni kezdett, utólérte a delirium. Az így közveszélyessé vált embert a kórházba internálták.

A Homokkert rendezése.

Kibővítik a főutcát.

Villanyvilágítás a Homokkertben.

február 8.

(Saját tudósítónktól.) A homokkerti birtokosság már régebb idő óta sürgeti a Homokkert utcáinak rendezését, legfőképpen pedig főutcájának a kibővítését. Erre nemcsak forgalmi szempontból van a homokkerti lakosságnak szüksége, hanem köz- és tűzbiztonsági tekintetéből is. A homokkerti már nem egy ízben intéztek beadványt a városi tanácshoz e tárgyban s a tanács felszólította volt őket, hogy hívjanak össze gyűlést és határozzák el, hogy mennyivel járulhatnak az ut kibővítésének költségeihez. A homokkerti birtokosok meg is tartották a közgyűléseket, amelyen kiküldtek egy hét tagu bizottságot, hogy becsátkozzanak tárgyalásba a város képviselőivel.

Ezen értekezletet tegnap délutánra hívta össze Király Gyula tanácsnok. Jelen voltak Aczél Géza főmérnök, Debreczeni Jenő gázgyári igazgató, Bacsó Dezső dr., Biró Géza, Pesti János, Báthory Gabor, ifj. Móríc Ber-talan, Kurucz Lajos és Pajtás István.

Az ülés megnyitása után Király Gyula tanácsnok előterjesztette az ügyet és felszólította a homokkerti megbizottait, nyilatkozzanak, mily összeggel volnának hajlandók az utca kibővítésének költségéhez hozzájárulni.

Aczél Géza főmérnök előterjesztette, hogy az utca kibővítésére vonatkozólag két tervet készített és mindenikhez megcsinálta a költségvetést is. Az egyik terv szerint 16 méter széles lenne az utca, másik szerint 32

méter. Előbbi esetben a költség 28 ezer, az utóbbiban 97 ezer koronát tesz ki. A szabályrendelet szerint szigorúan véve az összes költségek a homokkerti lakosságot terhelnék, de a város jelen esetben nem ragaszkodik ehhez és csupán annyit kíván a homokkertiekől, hogy a költségek bizonyos részét vállalják magokra.

Bacsó Dezső dr. kijelenti, hogy a homokkerti lakosság 16 méter szélességben kívánja az utcát kibővíteni. Felolvassa a Homokkerti utcáékegyéb közgyűlésének jegyzőkönyvét, mely szerint az ottani lakosság 14 ezer koronával hajlandó az utcanyitási költségeihez hozzájárulni. Ezen összeget három osztály szerint vetnék ki a lakosságra, nevezetesen a főcsoport mentén lakók birtokuk négyzetegységként 25,5 fillért, a távolabbi esők négyzetegységként 4 fillért s a kertészek periferiáin lakók csupán 2 fillért fizetnek. Az összeget pedig a tulajdonosok az utca megnyitásától számított egy éven belül kötelesek megfizetni.

Az értekezlet elfogadta az előterjesztéseket azzal a hozzáadással, hogy a nem fizető birtokosoktól a város közigazgatási uton is behajthatja a tartozást.

Az utca megnyitásához rövidesen hozzáfognak kezdeni és így remény van arra, hogy tavaszra elkészül az utca.

Az ülés végén Debreczeni Jenő, a gázcsoport ritka agilis igazgatója felhívta a homokkerti birtokosság megbízottainak figyelmét arra, hogy az utca világításáról is gondoskodjanak. Előadta, hogy ha az utcán százméterenként 20 lámpára akadnak magánfogyasztók, úgy ingyenes utcavilágításban lesz részesek, ami a Homokkerti érdekében óriási fontossággal bír.

A jelen voltak nagy érdeklődéssel fordultak az eszme felé és elhatározták, hogy a tárgybán gyűlést hívnak össze, amelyre meghívják Debreczeni Jenő igazgatót

Hirek.

A „Debreczeni” szerkesztősége és kiadó-hivatala Arany János-utca 2. (Hungária épület), földszint, a Kereskedelmi csarnok... lépcső-folyosóján. Telefon 413.

Működnek a betörők.

Két betörés egy nap alatt.

Az éj leple alatt.

— február 8.

(Saját tudósítónktól.) Állandó a pauzaz, hogy mostanában nagyon sok betöréses lopás történik úgy Debreczenben, mint a szomszédos községekben is. És e betörések többei csak nagyritkán kerülnek észre, amiből azt is lehet következtetni, hogy egy-néhány ember veszélyezteti a környékbeli bezárt lakásokat, padlás-kamarákat.

Tegnap is két betörést követtek el ismeretlen tettesek.

Az egyik betörés itt Debreczenben történt. Az elmúlt éj folyamán ismeretlen betörők jártak a Simonffy-utca 11. szám alatti ház padlásán, ahonnan 32 korona értékű tollat loptak el. A meglopott Hajnal Samu debreceni lakos feljelentette az esetet a rendőrségen.

A másik eset színhelye Hajduhadház egyik bentesezlete volt. Ott ugyancsak az éj leple alatt feszítették fel az üzlet ajtaját. A betörők négy oldal szalounát vittek el onnan 120 korona értékben. A csendőrök még reggel megkezdtek a nyomozást s délig már a tettest ki is nyomozták. Holnap be fogják hozni az ügyészségi fogházba.

— A muzeumi bizottság hétfőn délután 4 órakor ülészik a Csokonai-kör termében. Ez ülésen a múlt évi jelentést olvassák fel, majd a folyó évre szóló intézkedéseket teszik meg.

— A Kereskedelmi Csarnok új művészestélye. A páratlan sikerű Szamosy Eliza estély s a vidám szilveszter-est után

újra nagyszabású estély tervével foglalkozik a Csarnok vezetősége. Jövő szombatra, febr. 15-ikére újabb művészestély van készülöben s a műsor csillagai gyanánt nem kisebb fényességű igazi művész-csillagokat sikerült a rendezőségnek megnyernie, mint a Vígsház ünnepelt művészeit, Góth Sándort és Góthné Kertész Ellát. Ezzel az est színvonalára és művész-tartalma el is van döntve, el is van árulva s a Csarnok közönsége a legmosolygóbb várakozással készülhet a mulatságra. A főváros ünnepelt művészei közül, kiket a Csarnok lesz szerencsés bemutatni a debreceni közönségnek, helyi erők kedves közreműködése is tartítani fogja az est műsorát, melyet a jövő héten hoz nyilvánosságra a rendezőség. A házi művészestélyre a titkári hivatal fogad előjegyzéseket. Műsor után hideg és meleg büffet áll rendelkezésre s utána a szokásos tánc következik.

— Iparművészeti kiállítás. Aki az iparművészet kedvelője s aki a szépben, az izlésesben gyönyörűséget tudja találni, az fáradjon fel az ipartestület dísztermébe, Simonffy-utca 1., ahol kedvére való dolgokat fog látni. Kovács Gyula műasztalos, Debrecen egyik legképzettebb iparosa egy komplett lakásberendezést állított ott ki. Modern, pazar izléssel készült műbutorokból áll a berendezés, mely Kovács Darabos-u. műhelyében egy helybeli földbirtokos rendelkezésre készült. A kiállítás ma reggel 9 órától este 8-ig, holnap pedig délelőtt 9—12 óráig lesz nyitva. Érdemes megnézni.

— Emlékek Appaffy fejedelemről a városi Muzéumban. A városi Múzeum közelebb érdekes három régiséget szerzett. Ezek közül kettő Debrecen egykori fejedelmi uráé, a városunk és kollégiumunk iránt sok jóakaratot tanúsított erdélyi fejedelem, Appaffy Mihályé volt. Egyik: fehér mázas, virágokkal, gyümölcsökkel díszített csipkés szélű öreg azyagtál, amely 1674-ben készült. Erről azt tartja a sárospataki Pataky családban élő hagyomány, hogy azt a fejedelem-tallérral tele töltve s feül arannyal meghintve sárospataki Pataky István, kolozsvári professzornak ajándékolta nevenapja alkalmából. Ez a hagyomány nagyon is valószínű, miután a tudós professzor mindvégig kegyeltje volt a fejedelemnek, a fia mellett pedig három esztendeig nevelő volt. A másik tárgy természetes üveg pohár, amelyből a bor-szerető fejedelem iszogadni és jókedvre derülni szokott. A harmadik régiség igen díszes üveg-kancsó, ugynevezett karafina, amelyre D. P. S. 1775. van bevésvé. Ez már iparművészeti szempontból becses tárgya muzeumunknak.

— Automobil bérkocsik Debreczenben. Bernáth József beadványt intézett tegnap a városi tanácshoz, melyben arra kér engedélyt, hogy 10 darab automobil bérkocsival közlekedhessen Debreczenben. Az automobil bérkocsik az állomástól a nagyerdőig, a Hatvan, Csapó, Kossuth és Széchenyi-utcaikon közlekednék, továbbá Debreczenből a környékre. Az árai nem lennének magasabbak, mint a kétlovas bérkocsiké. A vállalkozó kiköti, hogy 30 évig másnak hasonló engedélyt ne adhasson a város, továbbá, hogy ezen idő alatt adómentességben részesüljön. Az érdekes beadvány mindenestre megfontolást érdemel. Az ügyet legközelebb fog foglalkozni a városi tanács.

— Ötven hordó turó sorsa. A Magyar Gazdák Értékesítő Szövetkezete ötven

hordó turót küldött a városnak, hogy azokat a munkások között mérsékelt áron árusítsák el. Az ötven hordó turóból azonban egy sem kelt el, mert a turó nem valami izletes készítmény volt. A város vissza fogja küldeni a hordókat a szövetkezetnek.

— A szoboszlói függetlenségi-kör táncvigalma. A hajdusoboszlói függetlenségi és 48-as Kossuth-kör, az ottani gazda ifjuság közreműködésével, 1908 évi február hó 16-án, saját helyiségeiben könyvtára javára zártkörű táncvigalmat rendez. A táncmulatság este 6 órakor kezdődik.

— Egy polgár család gyászja. Sulyos csapás, nagy gyász érte tegnap a függetlenségi párt egyik lelkes, oszlopos tagját, Zöld Mihály városi bizottsági tagot, akinek leánya, Zsuzsánna, ifj. Hegedüs Ferencné tegnap délután hosszas szenvedés után 22 éves korában elhunyt. A szép, fiatal asszony korai halála nagy részvétet keltett mindenfelé.

— Köszönetnyilvánítás. Nagy Jakab ur, a helybeli „Mészáros Társaság” nevében a következő adományokat juttatta kezeimhez: az 1848-49. honvédek részére 20 koronát, a siketnémáknak 20 koronát, a ref. ispotályi szegényeknek 20 koronát és a népkönyha részére 27 korona 46 fillért, összesen 87 korona 46 fillért, mely adományokért fogadják hálás köszönetemet. Ezenkívül tudtommal a „Mészáros Társulat” az izraelita népkönyha javára is adományozott 20 koronát. Debrecen, 1908 február 7. Oláh Károly tanácsnok.

— Húliaszállítás. Özv. Mandel Edéné 88 éves korában tegnap Debreczenben elhunyt. A rokonság kérelmére az alispán megengedte, hogy a holttestet Kabára szállítsák eltemetés végett.

— Szives tudomására hozom a nagy-érdemű közönségnek az „Angol Királynő” átvétele alkalmával, hogy azt a mai kor igényeinek megfelelően teljesen modernül újonnan berendeztem. Ugy a kávéházat, szállodát, valamint az éttermet. Naponta zeneestély. Színház után állandóan friss ételekről és italokról gondoskodom. Éttermemben elsőrendű francia és magyar konyha. — A nagyérdemű közönség szives pártfogását kérem, tisztelettel az „Angol Királynő” szálloda bérlője Kaszás János. Ma Magyar testvérek zenekarának közreműködésével ünnepélyes megnyitás.

— Gyengélkedők, a fejlődésben vagy tanuláshoz visszamaradt gyermekek, vörsegyenyek, bágyadtak és idegesek, kimerültek, könnyen hevülékeny és fiatalon kimerült felnőttek nagy eredménnyel használják erősítőül a dr. Hommel-féle Haematogent. Az étvágy megjön, a szellemi és testi erő gyorsan emelkedik és az idegrendszer erősödik. Kérje tehát mindenki kifejezetten a valódi dr. Hommel-féle Haematogent és ne vezettesse magát félre az utáztatoktól. — Kapható a gyógytárakban.

— Még egy sajtóper. A debreceni esküdtszék tegnap egy máramarosszigeti bírszédő, Wiener Lázár sajtóperét tárgyalta. Wiener egy olyan cikk alá írta a nevét, a amelyet — az ő állítása szerint, — nem ő fogalmazott. Az esküdtszék elfogadta ezt az érvelést és Wieneret felmentették.

— Megszökött cseléd. Babista Józsefné hatvan-utcai lakos jelentette tegnap a rendőrségen, hogy cselédje, miután a szekrényből könyvét és 6 kor. készpénzt ellopott — megszökött. A rendőrség keresi.

— Szobátüz. Özv. Major Bálintné Eötvös-utcai házában egyik szobája kigyulladt. A kis tüzet a tűzoltók oltották el. Kár nincs.

Távirat és telefon.

A magyar delegáció ülése.

Bécs, február 7. A magyar delegáció ma teljes ülést tartott, melyen Kuny Károly bejelentette, hogy a külügyminiszter beszé-

dével okozott bántalmakat Eszterházy gróf nyilatkozatával nem látja elintézettnak. Kabovszky Oroszország ázsiai politikája ellen beszélt. Wekerle Sándor miniszterelnök kijelentette, hogy a külügyminiszter nem mondott állampolgárokkal szemben ellentétet, sőt a kifejezések korrektsége meglepő. A külügyminiszter csupán egyéni véleményt mondott. Kér a kérdés tárgyalásának befejezését. Szivák és Bogdanovics felszólalásai után az ülés véget ért.

Egy volt képviselő halála.

Budapest, február 7. Dr. Mandel Pál volt országgyűlési képviselő ma éjjel Budapesten érelmeszesedésben meghalt. Mandel dr. országszerte ismert politikus volt, aki évtizedeken át képviselte a nyirbátori kerületet szabadelvű párti programmal. A képviselősége mellett tevékeny közgazdasági munkásságot is fejtett ki s ő volt szerzője a csekkről szóló törvényjavaslatnak. A legutóbbi választásoknál kisebbségben maradt s azóta csendes visszavonultságban élte napjait.

Letartóztatott bankigazgatók.

Budapest, február 7. Ferenc- és Józsefvárosi bank vezetőit, Kardos Árpádot és Gézát letartóztatták. Kardos Lipót lakásán beteg, ott őrzik. A vezérigazgatót, Kardos Árpádot a Schwarzer-féle intézetben elfogták, hol az orvos konstatálta, hogy szimuláns.

Közgazdaság.

Áru- és értéktőzsde.

— február 7. —

A határidőüzlet.

A határidőüzlet kezdetben tartott volt. Az üzlet folyamán realizálásokra elgyengült, zárlat felé azonban visszavásárlásokra mérsékelt forgalom mellett ismét javult.

Az árak 50 kilogrammonként.

	Kezdete	Változás
Buza áprilisra 1908	1176	1200—1190
Buza októberre	1032	1045—1036
Rozs áprilisra	1006	1021—1017
Rozs októberre	893	898—896
Zab áprilisra	—	—
Zab októberre	796	798—800
Tengeri májusra	676	684—682

Budapesti értéktőzsde.

Az előtőzsde változatlan külföldi jegyzésekre nyugodt irányzattal folyt le. Közuti vasutársaságok azonban élénk kereslet mellett emelkedtek. A forgalom mérsékelt maradt.

Csarnok.

Asszony-szerelem.

A „Debreczen“ eredeti regénye.

(Folyt.) 19

És mindez oly különös volt, hogy idejük sem maradt gondolkozni. De ezen nem is jó gondolkozni. Minek? Csak szeretni, szeretni addig, amíg az élet tart.

Anna rettenetes gyötrődéseken ment keresztül. De nem, nem, — nem akart gondolkozni. Ugy jó minden, amint van...

Amint ezt itt írom, rám jó az este.

Este, mikor az aszfalton selyem suhog s a nők megemelik ruhájukat feketecharisnyás bokáik felett és a színpadon a szép

színésznők gyönyörűen skandálják gazdag, aranyórák írók lapos drámáit.

Igen, igen, e gazdag aranyórák írók már gyakorta fészték a házasságtörő asszonyok lelkigyötrődéseit.

Ez járt ut és Anna sem különbözött a többi asszonyoktól.

Szeretett, hát megcsalta az urát, akit szintén szeretett, de Ubul Györgyöt mindekkélett szerette jobban az életénél.

Hogy és miként jött ez?

— Hit ki tudná?

A versíró leányok tudják, hogy írják meg életükben a legszebb verset, az csak jön, aztán itt van, hasonlóan a támadó fuvallomhoz, ami pitymálatkor buvik elő a rozskó között.

Törökék áprilisban beköltöztek a városba. Valóban, oda künn már nagyon unalmasra vált a világ, tavaszi eszések tengert öntöttek a vármegye nyakába, az apró parasztlavacsákak nyakig dagasztottak a sárban, nem lehetett kimozdulni.

Ódi, csendes e kis város. Régi emberek, régi házak, tornyosok meredeznek a tetők fölött, az utcák zeg-zugba visznek, olyanok, mintha a Jósika regényeiből jöttek volna elő. Tablak az ablakokon s a lezárt ajtó házakban susogva szólnak a fiatal leányok, az asszonyok a gyermekek és a konyha felett őrködnek, a férfiak kenyér után látnak.

Nyugalom, némi buta elmaradottság lakik itt.

A Törökék háza is hasonlított a többiéhez, hadverő kuruok pokuláltak csengő kelyhekből egykor a medvebőrös pipázóban, a falakon szinehagyott rámkából kerek szemű magyarok néznek félelmetesen, a kanyargó folyosókon pedig hűvösség repül elő a nehéz boltozatok alatt.

Anna valójággal sirt, mikor beléptek erre a ridég helyre, bűvös szép fehér testa összebörzongott s dideregve simult a férjéhez.

Hideg, hideg...

Tömör tölgyszárnyak a szobákon, vas-kosaras ablakok könyökölnek ki az utcára, — István, amennyire lehetett, igyekezett barátságos, meleg fészket formálni a komor termékből.

Anna azonban úgy látta, hogy ez nem sikerült neki.

Ekkor történt köztük az első összekocanás.

— Ön szeszélyes, — mormogta István s idegesen riasztott rá a vén huszárra, hogy takarodjék.

— Nem, nem. Ön kellemetlenkedik, István — felelt Anna sebesen.

Egy volt mindössze és ennyiben maradt a dolog. A férfi komoran fordult el és kedvetlenül pillantott maga elé. Im az első felhő boldogságunk egén. Vajon mi lesz ebből? István szomorúnak találta a helyzetet. Anna szeszélyes és ugyan miért szeszélyes? tette fel a kérdést a férfi. Itt gondolni sem lehet semmire, egyáltalán csak sejteni sem.

Az alatt az esztendő alatt, mióta együtt vannak, soha sem fordult elő közöttük a kellemetlenkedésnek még csak a látszata sem gyöngödek és kedvesek voltak egymáshoz. Anna csak mosolyogva tudott a férjére nézni. Istvánnak pedig mindig szeretetre méltó szavai voltak a felesége számára. István természetesen távolról sem sejtette, hogy a felesége szívében azt a helyet, amit eddig ő töltött be, most más foglalja el, a szomorú sápadt Ubul György.

(Folyt. köv.)

Meghívás.

A debreceni Ipar és Kereskedelmi Bank

XLI-İK RENDES KÖZGYŰLÉSÉT 1908 február hó 22-én délután 3 órakor saját helyiségében (Iparbank udvar) tartja meg, melyre a részvényesek tisztelettel meghívattak azon figyelemzetéssel, hogy az alapszabályok 22. §-a szerint részvényeiket vagy intézetünk pénztáránál vagy a következő intézeteknél: Budapesten a „HAZAI BANK“-nál, Bécsben az „ANGLO ÖSTEREICHISCHE BANK“-nál Wien, 5 nappal a közgyűlés előtt le kell tenniük.

Tárgysorozat: 1. Az igazgatóság jelentése és számadása az 1907 üzletévről és indítványa az évi nyereség felosztása iránt.
2. A felügyelő bizottság jelentése.
3. A mérleg megállapítása és a nyereség iránti határozat,
4. A felmentvény iránti intézkedés.
5. Az alapszabályok módosítása.
6. Sorrend szerint kilépő két régi igazgatósági tag helyének választás utján való betöltése.

Az igazgatóság.

Az évi jelentés-mérleg és az ezekre vonatkozó adatok f. évi február 15-től kezdve az intézet helyiségében az üzleti órák alatt megtekinthetők. 1360

Használjunk kizárólag

Bocskay-Crémét,

mely felülmúlja az összes ilyen gyártmányokat.

minden jobb fűszer- és di-

■ Vastáru kereskedésben. ■

Kapható:

A „Korona Takarékos Hitelszövetkezet“
VII. rendes közgyűlése

1908. évi február hó 23-án délelőtt 10 órakor, az intézet (Piac-utca 6. sz.) helyiségében tartatik meg, melynek tárgyai a következők:

1. Igazgatósági jelentés múlt üzletév eredményéről.
2. Az 1907. évi mérleg- és zárószámok, valamint a felszámoló 1903—III-ik évtársulat vagyommérlegének előterjesztése.
3. A felügyelő-bizottság és a felszámoló-bizottság jelentése és ennek alapján a felmentvény megadása az igazgatóság, a felügyelő- és a felszámoló-bizottság részére.
4. A felügyelő-bizottság díjazásának megállapítása.
5. A kilépő Aczél Géza, dr. Bakonyi Samu, dr. Fejér Ferenc, Hauer Bertalan, Keiner Adolf igazgatósági tagok helyének betöltése.
6. Öt felügyelő-bizottsági tag választása 3 évre.
7. Az 1904—IV. évtársulat felszámolásához 5 felszámoló-bizottsági tag választása.

Jegyzet: Az évi mérleg és zárószámok kinyomatva, a közgyűlés előtt 8 nappal, a szövetkezet helyiségében — minden szövetkezeti tag által — a hivatalos órákban átvehetők.

Mérleg számla az 1907. évről.

Veszteség-nyereség számla az 1907. évről.

VESZTESÉG		NYERESÉG		VAGYON		TEHER	
	korona		korona		korona		korona
Állami és közs. adó	22070-05	1907 VII. évt. beiratási díja	6346-—	Pénztári készlet	17798-81	1903/III—1908/VIII. évtárs. törzsbevezetési	1688693-—
Lakbér	1712-50	Mulasztási illeték	9743-05	Folyó számlán elhelyezve	3568-24	1903/III—1906/VI. évt. haszoneredménye	77083-64
Kezelési költség	2190-99	Kamat és illeték	134675-60	Felszerelvények értéke	2800-—	Veszteségi tartalék 32000-—	
Leírás: a felszerelvényekből	340-18			Könyv és nyomt. értéke	1000-—	Tisztv. nyugdíjalap 8000-—	50000-—
Leírás a könyv- és nyomtatv.-ból	419-65			Kötelezvényekben	2908313-20	Átmeneti kamatok 7579-55	
Leírás kötes követelekért	2852-—					Letétek	28609-78
Igazgatósági, felügyelő-bizottsági és tisztviselések	39590-—					1908. évi beiratási díj	1597-—
Napibiztosági díjak	4710-—					Kezességi kötelezettségek	1008400-—
Igazg. munk. díjak 5362-—	10072-—					6% haszonredm. 1903/III—1907/VII. évtársulatoknak	71517-28
6% haszonredm. 1903/III—1907/VII. évtársulatoknak	71517-28						
	150764-65		150764-65		2933480-25		2933480-25

Dr. KENÉZY GYULA, elnök.

Debreczen, 1907 december hó 31-én.

Ifj. SCHWARZ VILMOS, igazgató.

Alkalmi házvétel.

A főutcán modern ház minden komforttal, kerttel olcsón, kevés pénzzel megvehető.

Gelbmann József

megbízott (Széchenyi-utca 32. sz.)

Naponta friss SZIMON-féle

Szultán-keverék
Pörkölt-kávé

1. számú kilója K. 5-—, 2. sz. kl. K. 4-60, 3. számú K. 4-—, 4. számú K. 3-20, 5. számú K. 2-80. Pörkölésre csakis a legkiválóbb és tiszta ízű kávékat használom. Vidéki rendeléseknél csomagolás ingyen; 5 kg. vételénél bérmentve.

Szimon István

főüzlet: BUDAPEST, Váci-körút 12. Fióküzletek: Váci körút 60., Teréz-körút 23.

Tüzifa eladás.

A székelyhidi uradalomnál 1906—7. vágású elsőrendű cserhasáb tűzifa wagonként (100 q) Apát-kereszturi állomásnál kocsiba rakva 130 (egyszázharminc) koronáért eladó.

A vasuti fuvardíj kocsinkint Apátkereszturi állomástól Bihardiószegig kor. 18-74, Gyapolyig 21-74, Paptamásiig 23-74, Biharig 26-74, Nagyváradig 30-74, Debreczenig 34-74, Szoboszlóig 39-74, Kabáig 45-74, Püspökladányig 50-74, Karczagig 53-74, Kisujszállásig 58-74, Mezőkeresztesig 37-74, Berettyó-Ujfalugig 40-74, Bárándig 47-74, Cséffáig 42-74, N.-Szalontáig 45-74, Sarkadig 50-74. Gyuláig 53-74, B. Csabáig 58-74, Horgosig 85-74, Szabadkáiig 90-74, Zomborig 102-74, Érselindig 17-74, Érmihályfalváig 22-74, Nyirábrányig 29-74, Vámos-Péresig 29-74, Hajduhadház 39-74, Ujfahértig 45-74, Császárszállás 47-74, Nyiregyháza 47-74.

A rendelések a székelyhidi uradalom számtartó hivatalához intézendők és pedig az összeg előleges megküldése mellett. 1185

Nem talál sehol

oly választékot őszi és téli

KEZTYÜKBEN

s érv kötők, haskötők, kötszerek, valódi francia-, amerikai különlegességekben, mint

Schön Sándor

kesztyű, kötszer és orvosi műszertára DEBRECZEN, Piac-utca 12. szám. Stenczinger ház.

772

HIRDESSÜNK DEBRECZEN
címmű politikai napilapban. — Kiadóhivatal: Arany János-utca 2.

Muschong-Buziásfürdői

SZÉNSAV-MŰVEK

ujjonnan berendezve kartelen kívül szállítanak azonnal bármily mennyiségű természetes vegyileg legtisztább folyékony szén-savat

világhírű buziásfürdői szén-savforrásokból szódavizgyártáshoz, vendéglősöknek egyéb iparcélokra össze nem tévesztendő mesterségesen előállított, kevésbé kiadós szén-savval.

Megbízható, szigorúan lelkiismeretes kiszolgálás!

Buziásfürdő ásvány- és gyógyvizek

1/1 és 1/2 literes üvegekben. Szív-, vese- és hólyagbántalmaknál utol nem ért gyógyhatás. Elsőrendű asztali víz! Felvilágosításal készségesen szolgál.

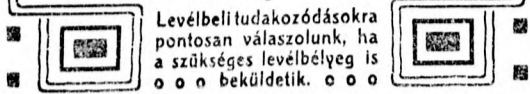
Muschong-buziásfürdői szén-savművek és ásványvizek szétküldési telepe Buziásfürdőn. Sürgönyeim: Muschong, Buziásfürdő. Interurban telefon 18. sz.

Ugyes helyi képviselők kerestetnek.

APRÓ HIRDETÉSEK.

Díja: 10 szóig 40 fillér, minden további szó 4 fill., vastagabb betűkkel szedett szó 6 fill.

Apró hirdetések előre fizetendők.

Levélbeli tudakozásokra pontosan válaszolunk, ha a szükséges levélbélyeg is beküldetik.

Egész ház

egy lakással május hó 1-re bérbé kerestetik. Cim a kiadóhivatalban.

Kiadó lakás és udvar a Tóczós-kertben a Wohl Miksa-féle földjével együtt kiadó 1908 május 1-re. Értekezhetni dr. Tervey Tamás ügyvéd tulajdonosnál Piac-u. 73. (1355)

Jó forgalmu üzlet T.-Lökön a fő-uteán 20 éve fennálló divatáru, fűszer- és vegyes üzletet, trafik és italmérési engedéllyel egy üzlet mint lakási berendezésekkel, kedvező feltételekkel családi körülmények végett azonnal átadom. Bővebb felvilágosítást nyerhet a tulajdonosnál Friedmann Márton T.-Lök. 1290.

Villamos

felszerelési cikkeket, műszereket gyárt és árusít legelőször a debreceni első elektrotechnikai gyár és villamos szerelési vállalat. —

FÖLDVÁRI L.
Kocsuth-utca 1.
Telefon 168. sz.

3 szobás lakást keresek azonnali beköltözésre. Cim Fenyő, Zugó-utca 6. szám.

Kitűnő korcsma vegyes kereskedéssel, trafik, mézarszékkel biharmegyei nagyközségben olcsón eladó. Felvilágosítás Gottliebner-nél Debreczen Halköz 4.

Kiadó lakás öt szoba, előszoba fürdőszoba Egmalom-u. 4. sz. (1364)

Eladó nyaraló és nyaralónak való szőlő a nagyerdei köruton. Cim a kiadóban. 1364

Házmester felvétetik Péterfia-u. 6. sz. alatt. Értekezni lehet Piac-utca 7. sz. az ügyvédi irodában. (1359)

Jó családból való fiu tanulónak fizetéssel felvétetik Krausz Gyu'a kézimunka üzletében.

Május 1-re 3-4 szobás, fürdőszobás modern lakást keres gyermektelen házaspár. Sürgős értesítés! Cim a kiadóban. 1263

Butor garnitúra, íróasztal, pipatartó, tükrök, képek, matracok eladók Arany János-utca 2. II. emelet, ajtó 7. 1337

Pénztárnoknőnek csinos, fiatal leány felvétetik február 6-ra. Mauthner Alfréd gyógyszeriarában. Piac-utca (s Szent Anna-utca sarkán).

Utcai**lapelárusítók**

felvétetnek a kiadóhivatalban:
Debreczen, Arany János-utca 2. sz.

A Mezőgazdasági Bank

mint szövetkezet.

DEBRECZEN, Piac-u. 38. sz. (főposta mellett).

Kölcsönöket

folyósít kezességi jótállás, betáblázás, életbiztosítási kötvény vagy értékpapir fedezet mellett.

Debreczen 1908 január hó.

Az igazgatóság.

Dalmatin a legjobb rovar és féregirtó 20, 30 és 50 f. szab. dobozban.

Dalmatin takarékoság szempontjából rendkívül célszerű és a gummi-fecskendőt fölöslegessé teszi. Használatban kitűnő hatásáért és egyszerű kezeléséért kedveltségnek örvend.

Dalmatin minden fűszer-kereskedésben kapható.
Főlerakat: 531

Stella vegyészeti-gyár

LEDERMANN D. Budapest, VII. Nefelejts-utca 39.

Villamos világítás és erőátvitel.

Fényes világítás a dr. Wolfram lámpákkal. Lakások, kávéházak és vendéglők, üzletek, kirakatok részére. Berendezések szolid és a legkiválóbb szakszerűséggel készülnek. T. c. megrendelőimnek a Dr. Just Wolfram lámpákat félárban adom. A legjobb hazai gyártmányu Motorok nálam rendelhetők meg. Telefon, szobaesengő bevezetések jutányos áron 802

Fazekas Imre

Villamos-Világítási és Erőátviteli Vállalat, az egyesült izzólámpa villamossági r. t. képviselője. Iroda és raktár Piac-u. 77. Telefonsz. 567.

Donogan és Somossy

DEBRECZEN, Kistemplombazár.

— Oriási szőnyegraktár. —

Függönyök, ágy- és asztalterítők, linoleum, bőrvásznak, flanel takarók.

Valódi perzsa szőnyegekben óriási választék!

1267

Villamos-világítási és erőátviteli

berendezések,

lakások, üzletek és egyéb helyiségek részére, legelőnyösebben és a legnagyobb szakértelemmel

a Ganz-féle Villamossági R. T.

debreceni építésvezetősége

(Piac-utca 72. sz.) által készítettnek.

Szakszerű felvilágosítással, tervezetekkel és költségvetéssel bárkinek díjtalanul szolgál.

Világítótestek, csillárok és szerelvények dus választéka.

Telefon szám: 568

1063

Aki
olcsón vásárolni,
akar

keresse fel most az

Ott Károly

utóda üzletét KOSSUTH-UTCA, a városház alatt. — Csipkék, szalagok, női pipere és bélésaruk, ruhadíszek, kézimunka kelékek, férfi-íngék és nyakkendők, virágok, divatpárnák, alsószyoknyák, harisnyák és szabókellékek rendkívül olcsó leszállított árak mellett.

Ott Károly u.

László Zsigmond állatorvosi rendelő irodája

nagy és kis állatok részére.

== Fogatosít helyben és vidéken: ==

Állatvizsgálatokat, védő-

ojtásokat, heréléseket. tu-

berkulinozási eljárásokat,

állatbiztosításokat, állat-

állományok rendszeres

évi felügyeletét, kosmeti-

kai operatiokat. ==

Debrecen, Csapó-u. 30.

Telefon 558. szám.